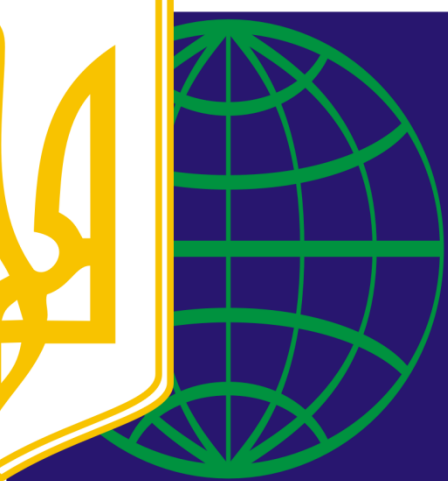

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 17

15.10.2016 – 31.10.2016

Foreign
Policy
Research
Institute

**Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні**

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Чи отримає Україна обіцяний Петром Порошенко безвізовий режим до 24 листопада 2016 року?</i>	<i>3</i>
Безпека та оборона.....	5
Політичний діалог	8
Інші події в ЄС.....	9
Україна – НАТО.....	10
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	10
<i>Відносини РФ та НАТО сягають історичного мінімуму?</i>	<i>10</i>
Євроатлантичний процес в Україні.....	12
НАТО у фокусі тижня	13
Зовнішня політика.....	15
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	15
<i>Дорожня карта Мінська: є чи немає?</i>	<i>15</i>
Двосторонні відносини	17
УГОРЩИНА.....	17
ХОРВАТІЯ	17

Україна – Європейський союз**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ*****Чи отримає Україна обіцяний Петром Порошенко безвізовий режим до 24 листопада 2016 року?***

Голова Верховної Ради Андрій Парубій та голова комітету у закордонних справах Європарламенту Ельмар Брок закликали Європарламент проголосувати за надання Україні безвізового режиму 21 листопада у річницю початку Євромайдану¹. Нещодавно Петро Порошенко завірив, що рішення про введення безвізового режиму буде прийнято Європарламентом до 24 листопада². Така заява не є першою для президента, оскільки ще в 2014 році під час виборів та після них Петро Порошенко вказував на 1 січня 2015 року як остаточний час введення у дію безвізового режиму. Згодом часові рамки неодноразово змінювались.

Можемо констатувати, що і цього разу **рішення не буде прийняте** до 24 листопада. Для такого висновку існує низка причин. **По-перше**, для повноцінного запуску безвізового режиму потрібна згода Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу. На даний момент, пропозицію запровадити безвізовий режим надала тільки Європейська Комісія³. Напередодні нового календарного місяця з'явилась інформація, що голосування з даного питання не включене до порядку денного Європарламенту, аналогічно тому, як це було і в жовтні⁴. Нагадаємо, що для того, щоб завершити процес надання Україні безвізового режиму потрібні позитивне голосування в Європарламенті простою більшістю та рішення Ради ЄС на відповідному засіданні міністрів, за яке проголосують 55% країн, які представляють 65% населення⁵. Іншими словами, Україні у безвізі можуть відмовити, якщо як мінімум чотири країни з 35% населення проголосують проти. Крім того, після прийняття фінального рішення має пройти ще 20 днів для того, щоб воно вступило в силу.

28 жовтня президент Європейської Ради Дональд Туск в черговий раз повторив, що Україна виконала усі вимоги, а ЄС необхідно завершити всі внутрішні процедури для прийняття рішення⁶. Фактично, ЄС зараз не може прийняти позитивне рішення з даного питання з наступних причин: або триває

¹ http://zn.ua/POLITICS/ukraina-predlozhila-evroparlamentu-utverdit-bezvizovyy-rezhim-k-godovschine-evromaydana-228699_.html

² <http://www.eurointegration.com.ua/news/2016/10/24/7056336/>

³ <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/eastern-partnership/ukraine/>

⁴ <http://www.pravda.com.ua/news/2016/10/31/7125329/>

⁵ http://www.bbc.com/ukrainian/ukraine_in_russian/2016/04/160421_ru_s_visa_eu_how_it_works

⁶ <http://www.eurointegration.com.ua/news/2016/10/28/7056621/>

переговорний процес, в рамках якого намагаються переконати держави, які потенційно виступають проти такого рішення, або ЄС вже має негативну позицію з цього приводу, але не бажає прямо її висловлювати.

По-друге, той факт, що рішення по безвізовому режиму було прийнято на європейському рівні (Єврокомісія), але продовжує буксувати на національному (Рада ЄС), вказує на те, що окремі уряди членів Європейського Союзу негативно ставляться до можливості надання Україні безвізового режиму. Нагадаємо, що, за словами міністра закордонних справ Павла Клімкіна, процес консультацій з цього питання відбувається в більш широкому контексті міграційної кризи і обговорення способів виходу з неї, які в даний момент тривають в європейському політикумі. Цей чинник безумовно негативно вплине на надання безвізового режиму наступним країнам.

По-третє, у зв'язку з міграційною кризою та відмовою Туреччини прийняти біженців із Сирії, ЄС вирішив запровадити механізм призупинення безвізового режиму (suspension mechanism) для третіх країн. За даними джерела "Сегодня.ua" до сих пір не узгоджена дата офіційного проходження європейськими інститутами законодавчої ініціативи по suspension mechanism. Вже відбулась технічна зустріч щодо suspension mechanism, але залишається незрозумілим як цей механізм може бути імплементований. На порядку денному немає дати переговорів Єврокомісії, Європарламенту та Ради ЄС. Як тільки в цьому трикутнику досягнуть компромісу, відбудеться голосування в Комітеті з питань громадянських свобод, юстиції та внутрішніх справ, а потім Рада ЄС затвердить його на Комітеті постійних представників ЄС. Після технічного доопрацювання юристами-лінгвістами фінальний текст буде прийнятий на пленарній сесії ЄП та Радою ЄС⁷. Отже, *лібералізація візового режиму з Україною відкладається до тих пір, поки питання suspension mechanism не буде вирішено*", - зазначає джерело "Сегодня.ua"⁸.

⁷ <http://www.segodnya.ua/politics/pnews/bezviz-poluchim-v-noyabre-kak-i-kogda-evrosoyuz-budet-otmenyat-vizy-dlya-ukraincev-763354.html>

⁸ Там само.

Безпека та оборона***Геращенко: зараз звільнення українських заручників фактично заблоковане***
17.10.2016

Заступник голови Верховної Ради України, представник України в підгрупі з гуманітарних питань Тристоронньої контактної групи Ірина Геращенко заявляє, що зараз звільнення українських заручників фактично заблоковане. Про це вона заявила під час зустрічі з помічником генерального секретаря ООН Джихан Султаноглу, повідомляє прес-служба Верховної Ради.

Геращенко зазначила, що сепаратисти продовжують незаконно утримувати 110 громадян України.

Донецькі бойовики цих заяв не коментують, проте раніше заявляли, що під час останніх засідань гуманітарної підгрупи в Мінську вони пропонували Києву провести обмін полоненими за формулою «618 на 47», проте згоди української сторони не було. Натомість радник голови СБУ Юрій Тандіт в інтерв'ю виданню ЛІГА.net повідомив, що сепаратисти підтвердили готовність передати Україні 47 заручників, але, каже він, некоректно говорити про формулу «618 на 47».

Минулого місяця голова української Служби безпеки Василь Грицак повідомив, що в заручниках Росії й угруповань «ДНР» і «ЛНР» на сході України залишаються 111 громадян України. Він уточнив, що в Росії утримують дев'ятох громадян України. Ще 499 людей вважають зниклими безвісти.

Звільнення полонених є однією з умов Мінських угод.

Радіо Свобода

Поліцейська місія ОБСЄ розпочне роботу на окупованих територіях Донецької і Луганської областей – Глава держави**20.10.2016**

Учасники Нормандської зустрічі домовилися про те, що в окупованих районах Донецької і Луганської областей буде запроваджено роботу поліцейської місії ОБСЄ.

«Домовилися також про те, що ніхто не буде перешкоджати діяльності ОБСЄ. Для забезпечення підготовки до майбутніх місцевих виборів, коли безпекові умови дадуть нам можливість проводити ці вибори. Ми зараз зробимо спробу для того, щоб запровадити озброєну, ми її називаємо поліцейською, місію ОБСЄ, яка буде забезпечувати безпеку як під час виборчого процесу, так і на перехідний період», - заявив Петро Порошенко під час зустрічі з представниками ЗМІ по завершенні переговорів глав держав.

«Можу окремо наголосити, що російська сторона також підтримала необхідність запровадження озброєної поліцейської місії ОБСЄ», - підкреслив Президент.

Петро Порошенко також зазначив, що обговоренню безпекових питань сьогодні була присвячена лівова частина переговорів.

«Чітко наголошено, що всі складові безпекових питань Мінських угод є складовою частиною «дорожньої карти» і плану імплементації. Мається на увазі виведення іноземних військ, безперешкодний доступ Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ до всієї окупованої території – йдеться і про лінію зіткнення, і до місць відведення техніки, і щодо неконтрольованої ділянки українсько-російського кордону», - сказав Глава держави.

Президент зауважив, що під час обговорення питання розведення військ було досягнуто домовленості про те, що після завершення розведення сил на трьох попередніх ділянках у Золотому, Петрівському і Станиці Луганській, мають бути встановлені постійно діючі моніторингові пости ОБСЄ. Після цього буде розпочато перемовини по визначенню наступних чотирьох місць для розведення.

«Українська сторона наполягала, щоб серед цих чотирьох пунктів обов'язково було Дебальцеве як місце, де ми маємо забезпечити демілітаризацію цього району. Оскільки за меморандумом від 19 вересня на 12 лютого ця територія була під контролем українських військових», - наголосив Петро Порошенко.

За словами Глави держави, під час зустрічі також акцентувалася увага на питанні звільнення українських заручників – як тих, які утримуються на окупованих територіях, так і тих, які незаконно утримуються у Росії.

«Ми наполягаємо на негайному звільненні всіх заручників у форматі «всіх на всіх» і я впевнений, що це нарешті має надати черговий поштовх, тому що цей процес, за бездіяльності російської сторони, був зупинений на дуже тривалий час», - сказав Петро Порошенко повідомивши, що була підтримана українська пропозиція про безперешкодний доступ представників Міжнародного комітету Червоного хреста до всіх незаконно утримуваних полонених.

«Ми згадували про всіх заручників, які незаконно утримуються на території Російської Федерації, включаючи Сущенка, Кольченка, Сенцова і багатьох інших. Але мова йшла і про тих заручників, які незаконно утримуються на окупованій території. Ми наголошували на тому, що першим кроком має бути забезпечений безперешкодний доступ адвокатів, консула і представників Міжнародного комітету Червоного хреста», - додав Президент.

Інтернет-представництво Президента України

Виведення іноземних військ з території України є головною передумовою проведення виборів на окупованих територіях Донбасу – Президент

20.10.2016

Президент Петро Порошенко наголошує, що початку проведення місцевих виборів в окупованих окремих районах Донецької та Луганської областей має передувати обов'язкове виконання всіх безпекових компонентів Мінських угод та повне виведення іноземних військ з території України.

«Наша позиція полягає в тому, що всі іноземні збройні підрозділи мають бути виведені, безумовно, до проведення виборів, що є необхідною умовою для проведення виборчого процесу», - заявив Глава держави під час спілкування з представниками ЗМІ по завершенні зустрічі у Нормандському форматі.

Петро Порошенко зазначив, що під час спілкування лідерів країн нормандської четвірки питання підготовки до виборів обговорювалося окремо. Зокрема, було досягнуто домовленості продовження роботи на рівні експертів, робочих груп по підготовці концепції виборчого процесу на зазначених територіях.

Водночас, Президент підкреслив, що є категоричним противником висмикування політичного питання і його розгляду без прив'язки до безумовного виконання безпекових умов Мінських домовленостей.

Інтернет-представництво Президента України

Глави держав Нормандського формату домовились розробити «дорожню карту» імплементації Мінських угод – Президент

20.10. 2016

Президент Петро Порошенко повідомив, що на переговорах у Нормандському форматі було погоджено питання розробки «дорожньої карти» імплементації Мінських домовленостей.

«Головне завдання, яке ми ставили перед собою протягом останніх півроку – переведення формату відносин у формат створення робочої «дорожньої карти», де буде чітко визначено дві складові. Складова послідовності кроків, які ми робимо для імплементації Мінських угод, і гарантії їх виконання», - зазначив Президент під час зустрічі з представниками ЗМІ за підсумками переговорів глав держав Нормандського формату, які відбулися в Берліні.

Петро Порошенко наголосив, що «ще півроку тому про «дорожню карту» ніхто і чути не хотів», але це стало можливим завдяки наполегливості української сторони.

Глава Української держави зазначив, що «жодної альтернативи нормандському формату на сьогоднішній день не існує і про це було чітко наголошено під час сьогоднішньої зустрічі». «На сьогоднішній день Мінські домовленості – це є цілісний документ. І коли ми говоримо про «дорожню карту», то вона і передбачає послідовність і гарантії», - зазначив Президент і додав, що виконання безпекових умов, припинення вогню, виведення іноземних військ, дотримання режиму розведення військової техніки, забезпечення безперешкодного доступу представників ОБСЄ, звільнення заручників мають передувати переходу до виконання політичної частини.

«Ми маємо розробити і затвердити робочу «дорожню карту». Українська пропозиція була спочатку підтримана нашими німецькими і французькими партнерами. На сьогоднішній день німецькі і французькі пропозиції щодо основи «дорожньої карти» були затверджені Нормандським форматом», - сказав Президент.

Петро Порошенко повідомив, що було дано доручення міністрам закордонних справ до кінця листопада на зустрічі затвердити основу «дорожньої карти». «Ми дали основні напрямки, які ця карта має містити», - уточнив він. Учасники переговорів Нормандського формату домовились, що протягом місяця міністри зустрінуться ще раз і підб'ють підсумки для підготовки наступної зустрічі лідерів держав.

За словами Президента, перше і головне – «дорожня карта» є документом по імплементації всіх документів ухвалених у форматі Мінських угод.

Інтернет-представництво Президента України

Гуг: рішення щодо озброєної місії на Донбасі мають одностайно ухвалити всі члени ОБСЄ**21.10.2016**

Заступник голови спеціальної моніторингової місії ОБСЄ Александр Гуг заявляє, що рішення про розміщення на Донбасі озброєної місії мають одностайно ухвалити всі члени ОБСЄ.

«СММ ОБСЄ – це неозброєна цивільна місія, моніторингова місія, і це регламентовано мандатом, який було схвалено 57-ма країнами-учасниками ОБСЄ. Якщо будуть необхідні зміни – всі ці 57 країн-учасниць ОБСЄ мають одностайно підтримати ці зміни, і це рішення має бути ухвалене Постійною радою ОБСЄ у Відні», – сказав він.

Після закінчення зустрічі в «нормандському форматі» в Берліні президент України Петро Порошенко заявив, що Росія підтримала необхідність запровадження озброєної місії ОБСЄ на Донбасі. За його словами, така місія повинна буде забезпечувати безпеку і під час виборчого процесу до місцевих виборів на окупованих частинах Донбасу, і далі на «перехідний період». Крім того, сказав президент, учасники зустрічі домовилися й про те, що ніхто не має перешкоджати діяльності ОБСЄ щодо забезпечення підготовки до таких виборів, «коли безпекові умови дадуть можливість проводити ці вибори».

У Кремлі заявили, що президент Росії Володимир Путін в цілому підтримав ідею розміщення збройної місії ОБСЄ на Донбасі.

Київ уже неодноразово заявляв про необхідність розміщення на Донбасі місії ОБСЄ, зокрема, для контролю за кордоном. У серпні Порошенко повідомляв, що Київ не контролює понад 409 кілометрів кордону з Росією на Донбасі.

Радіо Свобода**Президент: Нікому не дозволю розкидатися українськими землями****23.10.2016**

Президент Петро Порошенко вкотре наголошує, що проведенню місцевих виборів в окупованих районах Донецької і Луганської областей передуватиме виконання всіх безпекових умов Мінських домовленостей.

"На сьогоднішній день ми маємо пропозиції України щодо "дорожньої карти", де ми чітко наголосили, що безпековий пакет має передувати пакету політичному", – заявив Глава держави в інтерв'ю журналістам українських телеканалів, відповідаючи на запитання коли все ж таки можуть відбутися ці вибори. Він також зауважив, що їх проведення має підтримати український Парламент.

"Скільки в нас було так, що ніби хтось, кудись, щось буде продавлювати? Не дочекається. Спочатку треба створити безпекові умови, виконати безпекову частину домовленостей: забезпечити припинення вогню, відведення, функціонування і доступ ОБСЄ, в тому числі і до кордону, забезпечити технічну перевірку, звільнення заручників і багато чого, а лише після цього ставити питання про затвердження законодавства про вибори", – підкреслив Петро Порошенко.

"Ніяких паралелей. Спочатку безпековий компонент, потім політичний компонент", – додав Президент.

Глава держави акцентував, що волевиявлення громадян має бути вільним і демократичним, а для цього необхідно створити умови. "Ми маємо створити умови для цих виборів. На сьогоднішній день і пані Меркель, і пан Штайнмаєр, і керівники багатьох держав Євросоюзу сказали: зараз умов для виборів на Донбасі немає. І в цьому полягає підтримка позиції України", – наголосив він.

Петро Порошенко констатував, що нині на окупованих територіях Донбасу присутня велика кількість російських військових, військової техніки та відсутні умови для проведення виборчого процесу, тощо.

"Саме тому на першому етапі, етапі до виборів, ми маємо отримати контроль над кордоном з боку озброєної місії ОБСЄ. Це записано в Мінську, я на цьому завжди наголошував. Контроль з боку озброєної місії ОБСЄ має припинити інфільтрацію російських військ, російського озброєння, російської амуніції. Озброєна місія ОБСЄ на постійній основі має стати на кордон і перекрити постачання", – сказав Президент.

"На другий день після виборів ми маємо забезпечити взяття під контроль українськими військовими кордону. Це є вже зараз у Мінську, і це має бути у "дорожній карті" з чіткою датою і з чіткою відповідальністю", – також додав Глава держави.

Президент зауважив, що критика такого механізму дій лунає, однак інших варіантів або пропозицій вирішення проблеми немає. "Всі здатні критикувати Мінськ, але ніхто не пропонує жодної альтернативи, крім назавжди залишити ці території агресору: визнати їх окупованими, віддати і не займатися цим. Але якщо Україна не буде цим займатися, то цим не буде займатися ніхто. Бо нікому, крім нас, або більше, ніж нам, це нікому не потрібно. І я, як український Президент, як гарант Конституції і територіальної цілісності України, нікому не дозволю

розкидатися українськими землями - це стосується як Донбасу, так і Криму", - наголосив Президент.

Глава держави також спростував міф щодо того, що на переговорах на Україну тиснуть, «викручують руки» і хочуть «обміняти Україну на Сирію». «Чітко наголошую, що Україна абсолютно самостійна в процесі прийняття рішень. Я нікому і ніколи тиснути ні на себе, ні на Україну не дозволю. Друге – Україна має повну підтримку наших партнерів і союзників Німеччини та Франції. І третє – ніякого обміну позицій України на Сирію не відбувається», - підкреслив Президент. Він додав, що Україна довела, що чітко виконує всі свої зобов'язання, а Росія – ні.

Інтернет-представництво Президента України

Іванна Климпуш-Цинцадзе: На Заході не зовсім розуміють, що означає бути окупованими Росією

26.10.2016

Сьогодні у Варшаві розпочався міжнародний безпековий форум. Україну на ньому представляє Віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції Іванна Климпуш-Цинцадзе.

Головна тема більшості дискусій – безпека на континенті та загрози, які становить безперервна агресія Росії. «На Заході не зовсім розуміють, що означає бути окупованими Росією», – сказала Іванна Климпуш-Цинцадзе учасникам форуму. Україна та Грузія, справді, розуміють небезпеку, що надходить від Росії, тоді як Захід залишається забудькуватим, зазначила вона, висловивши подив через те, що задля очевидного – збереження єдності в питанні спільної безпеки Україні доводиться докладати великих зусиль.

«Немає такої речі як «Українська криза». Це російська окупація та вторгнення в Україну! Ми більше готові захищати ліберальний порядок, аніж країни, що роками займалися цим», – підкреслила Віце-прем'єр-міністр.

Також вона звернула увагу учасників безпекового форуму на те, що продовження агресії Росії проти України не сприяє скасуванню санкцій, які й без того не є адекватною реакцією на кричущу та цинічне порушення міжнародного устрою.

Продовжуючи тему, екс-президент Естонії Тоомас Гендрік Ільвес навів результати дослідження, яке показує, що Латвія, Литва, Естонія та Польща – країни, які найбільше постраждали від санкцій, – виступають за їхнє збереження. У той час, як деякі західні держави, котрі майже не відчули негативного ефекту, прагнуть скасування санкцій.

Урядовий портал

Політичний діалог

Петро Порошенко провів зустрічі з Жан-Клодом Юнкером та Дональдом Туском

20.10.2016

В рамках участі в Саміті Європейської народної партії Президент Петро Порошенко провів зустрічі з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском та Президентом Європейської Комісії Жан-Клодом Юнкером.

Глава Української держави поінформував про вчорашню зустріч Нормандському четвірки, яка відбулася у Берліні.

Співрозмовники вкотре підтвердили важливість збереження санкцій проти Росії до відновлення територіальної цілісності України.

Петро Порошенко та Дональд Туск також скоординували позиції напередодні саміту Європейської ради, який відбудеться 20-21 жовтня, де обговорюватиметься стратегія Європейського Союзу щодо Росії.

Окрему увагу під час зустрічей було приділено питанню прискорення ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС Нідерландами.

Під час перемовин і Жан-Клод Юнкер, і Дональд Туск запевнили Петра Порошенка, що роблять все для пришвидшення запровадження безвізового режиму для громадян України.

Також на зустрічах Глава Української держави, Президент Європейської Ради і Президент Європейської Комісії обговорили порядок денний Саміту Україна-ЄС, який відбудеться 24 листопада у Брюсселі.

Інтернет-представництво Президента України

Іванна Климпуш-Цинцадзе зустрілася з міністрами закордонних справ Литви, Латвії та Естонії**28.10.2016**

Віце-прем'єр-міністр із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе зустрілася з міністрами закордонних справ Литви - Лінасом Лінкявічусом, Латвії - Едгарсом Рінкевичсом і Естонії - Юргеном Лігою. Головною темою розмови став процес ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Сторони домовилися про об'єднання зусиль та вжиття скоординованих і невідкладних спільних кроків із метою недопущення нератифікації нідерландським парламентом, оскільки таке рішення матиме негативні наслідки і для України, і для всіх держав-членів ЄС.

Представники країн Балтії також наголосили на важливості якнайшвидшого ухвалення рішення про надання Україні безвізового режиму з ЄС і підтвердили свою непохитну позицію щодо злочинів Росії. Литва, Латвія та Естонія підтримують територіальну цілісність України, необхідність продовження санкційного тиску на РФ. Співрозмовники Віце-прем'єра погодилися з неможливістю проведення виборів на тимчасово окупованих територіях до повного відновлення Україною свого контролю над усією ділянкою українсько-російського кордону.

[*Урядовий портал*](#)**Інші події в ЄС****ЄС визнав, що повітряні удари авіації Сирії й Росії по Алеппо можуть становити воєнні злочини****17.10.2016**

Міністри закордонних справ країн-членів Європейського союзу, що зібралися на засідання Ради ЄС у Люксембурзі, рішуче засудили повітряні удари авіації влади Сирії й Росії по цивільних цілях у сирійському місті Алеппо й заявили, що ці удари можуть становити воєнні злочини.

Як мовиться в заяві від імені всіх 28 країн-членів ЄС, від початку наступу на Алеппо сил режиму президента Сирії Башара аль-Асада і його союзників, у першу чергу Росії, «інтенсивність і масштаб повітряних бомбардувань східної частини Алеппо стали очевидно непропорційними».

У перебігу наступу відбуваються «цілеспрямовані удари по лікарнях, медичному персоналові, школах і життєво важливій інфраструктурі, а також використовуються «бочкові бомби» (імпровізовані бомби великої потужності – ред.), касетні бомби і хімічні озброєння», мовиться в заяві.

Перед початком засідання кілька міністрів закликали посилити тиск на Росію через її дії в Сирії, як і на сам сирійський режим та інших його союзників, зокрема, на Іран. Але верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Федеріка Могеріні перед початком зустрічі заявляла, що питання про санкції щодо Росії через її дії в Сирії не пропонувала до розгляду жодна країна Євросоюзу.

У неділю про можливість нових санкцій для тиску на владу Сирії і на Росію заявили голова МЗС Великої Британії Боріс Джонсон і державний секретар США Джон Керрі.

Перед тим, у суботу, канцлер Німеччини Ангела Меркель, за повідомленням, закликала Європейський союз запровадити нові санкції проти Росії через її дії в Сирії. Німецький щоденник Frankfurter Allgemeine Zeitung, посилаючись на джерела в її оточенні, повідомив тоді, що це питання мають обговорювати на зустрічі Європейської ради (саміті ЄС) у четвер і п'ятницю.

Останнім часом на Заході почали закликати до нових санкцій проти Росії через її дії в Сирії, де Москва бере участь у громадянській війні на боці режиму Дамаска, а також проти влади Сирії через бомбардування Алеппо. Це бомбардування також уже не раз називали можливим воєнним злочином. Унаслідок російських і сирійських урядових повітряних ударів по «повстанській» східній частині міста Алеппо, в першу чергу по об'єктах міської інфраструктури, останніми тижнями там загинули й сотні цивільних мешканців.

[*Радіо Свобода*](#)

Україна – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Відносини РФ та НАТО сягають історичного мінімуму?

Погіршення відносин між країнами НАТО та Росією продовжується. За інформацією газети «Известия» два з п'яти кораблів увійшли до Балтійського моря, щоб стати частиною нового військово-морського формування на території Калінінградської області⁹. Малі ракетні кораблі типу «Буян-М» оснащені крилатими ракетами системи «Калібр», які можуть нести ядерний боєзаряд¹⁰. Тактико-технічні характеристики ракет залишаються достеменно не відомими, але відповідно до серії повідомлень, їх дальність може сягати 400 км по морським цілям та 2600 км по наземним цілям. Поява відповідної військової техніки в міжнародних водах Балтійського моря викликала стурбованість з боку НАТО. Аналітики Atlantic Council's Digital Forensic Research Lab стверджують, що поява згаданих ракет розширить дальність потенційного удару з боку російської військово-морського угруповання в Балтійському регіоні в п'ять разів. Таким чином, баланс сил у Балтійському морі буде суттєво змінений на користь Росії. Якщо згадані бойові кораблі увійдуть до складу Балтійського флоту РФ, НАТО потрібно бути готовим до потенційних бойових дій на власному східному флангу та нарощувати сили.

Тож, в той самий день, як російські кораблі увійшли до акваторії Балтійського моря, країни НАТО вирішили посилити свої військові потужності на Східному фланзі. Додаткові військові сили розміром 4 тисячі чоловік будуть розміщені на початку наступного року в цьому регіоні¹¹. Останні будуть підкріплені 40 тисячними силами швидкого реагування та, при необхідності, військами другого ешелону. Зважаючи на те, що в районі Москви розташоване 330 тисячне військово угруповання, даний крок НАТО можна розцінювати як суто політичну реакцію на дії Кремля.

Очевидно, що в НАТО наразі триває процес прийняття стратегічного рішення, яке коротко можна описати наступним чином: **чи потрібно визнавати РФ як загрозу для безпеки країн-членів НАТО і робити відповідні політичні та військові приготування для цього, чи продовжувати відповідати дозованими діями на будь-які агресивні акції Кремля маючи при цьому стійку надію на відновлення діалогу і стратегічного**

⁹ <http://www.reuters.com/article/us-russia-defence-baltic-sweden-idUSKCN12Q1HB>

¹⁰ <http://www.radiosvoboda.org/a/news/28076892.html>

¹¹ <http://www.reuters.com/article/us-nato-russia-idUSKCN12P31W>

партнерства з Росією. Перший варіант передбачає нарощування військових можливостей НАТО на Східному фланзі, але водночас виключає можливості нормалізації відносин з РФ у прогнозованому майбутньому. Враховуючи, що представники НАТО досить часто повторюють свою налаштованість на діалог з Росією, ця опція залишається **малоймовірною**. Практика розміщувати додаткові декілька тисяч військовослужбовців очевидно стала усталеною реакцією Альянсу на агресивні дії Росії. Такий самий крок було здійснено влітку цього року. На нашу думку, такі дії варто розглядати як політичний сигнал підтримки східноєвропейським членам НАТО. Однак ситуація з розміщенням кораблів в Калінінграді має якісно іншу природу – вона **змінює баланс сил в регіоні, в той час як масштабні навчання були лише демонстрацією вже існуючих ресурсів**.

Очевидно, наразі **існує певна відсутність єдності серед країн НАТО щодо її російської політики**. Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайєр та Верховний представник ЄС у зовнішніх справах та політиці безпеки Федеріка Могеріні скептично ставляться до пропозиції введення сирійського пакету санкцій¹². Таким чином, додатковий особовий склад на території східних країн НАТО виявляється консенсусним рішенням як для перестороги своїх членів, так і для реагування на дії РФ.

В контексті згаданих подій варто звернути увагу на заяву директора Офісу зв'язку НАТО в Україні Александра Віннікова про те, що ведеться підготовка документу, що передбачає план співпраці України та НАТО на наступний рік¹³. За словами Віннікова, цей документ передбачатиме роботу на рівні стратегічних реформ.

Як результат, агресивні дії РФ по відношенню до НАТО продовжуються та стають все більш помітними. Така практика може викликати перегляд стратегічних планів всередині НАТО, які вже починають збільшення оборонних видатків. Дані події вказують на те, що головною причиною війни на Донбасі є агресивна політика Кремля.

Таким чином, українська дипломатія може використовувати ці події, щоб переконувати західних колег, в тому, що Україна – це не чергова проблема, а один із елементів вирішення іншої проблеми – воєнничого політичного режиму в РФ. За продовження конфронтаційної політики РФ, НАТО має полишити намагання «не дратувати Росію своє співпрацею з Україною» та максимально підвищити рівень співпраці з Україною.

¹² http://zn.ua/WORLD/glava-mid-italii-nazval-nerealistichnym-vvedenie-sankciy-protiv-rf-iz-za-sirii-227521_.html

¹³ <http://glavcom.ua/video/yak-viglyadaje-spivpracya-nato-z-ukrajinoju-379647.html>

Євроатлантичний процес в Україні**Україна та НАТО поглиблюватимуть співпрацю – Президент
20.10.2016**

Президент Петро Порошенко наголошує, що Північноатлантичний альянс дуже важливий і надійний партнер України.

«Ми сьогодні обговорили можливість поглиблення співробітництва НАТО та України», - повідомив Петро Порошенко під час спілкування з представниками ЗМІ за підсумками зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом.

«Я дуже вдячний НАТО за підтримку та розбудову нашої оборонної спроможності, а також за реформування, консультативну та технічну допомогу у розбудові нашого сектору безпеки і оборони. Для нас це дуже важливо і ми задоволені станом нашого співробітництва», - сказав Глава держави.

Президент наголосив: «Ми дуже вдячні за безпрецедентний комплексний пакет допомоги НАТО для України, яка орієнтована на українські потреби. Найкраща відповідь на російську агресію – це міцна Україна, яка досягла стандартів НАТО. Це те, що ми робимо в Україні».

Петро Порошенко підкреслив, що з 2017 року національна щорічна програма співробітництва з Альянсом буде спрямована на проведення реформ для досягнення Україною стандартів НАТО. «З наступного року вся допомога з боку НАТО буде повністю пов'язана із завданням реформування. Часові рамки залишаються тими самими – 2020 рік», - зазначив Глава держави.

Крім того, Президент відзначив важливість поглиблення співробітництва між Україною та Альянсом в питаннях регіональної безпеки, особливо в контексті боротьби з російською агресією. За його словами, наша країна зацікавлена в інтенсифікації діалогу в плані ситуативної обізнаності та сумісності. «Це новий формат співробітництва в рамках програми поглиблених можливостей. І ми сьогодні проаналізували можливість співпраці в цьому плані», - зазначив Глава Української держави.

В свою чергу Генеральний секретар НАТО наголосив, що часті зустрічі з Президентом демонструють дуже тісне співробітництво між Альянсом та Україною.

«НАТО продовжить надавати практичну та політичну підтримку, а також підтримку через трастові фонди НАТО для побудови безпекових інституцій. Також ми будемо співпрацювати в сфері кібербезпеки та реабілітації поранених військових», - повідомив Єнс Столтенберг.

Інтернет-представництво Президента України

Глава держави: Україна сподівається на підтримку НАТО у спонуканні Росії до виконання Мінських угод**20.10.2016**

Президент Петро Порошенко обговорив Генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом питання врегулювання ситуації на Донбасі та впровадження Мінських угод.

«Я дуже вдячний Єнсу Столтенбергу за його тверду солідарність з Україною і підтримку нашого бачення повного врегулювання ситуації. Ми сподіваємось, що наш незмінний партнер НАТО буде тиснути на Росію для того, щоб вона повністю впроваджувала Мінські угоди, особливо в плані безпеки», - сказав Петро Порошенко під час спілкування з представниками ЗМІ за підсумками зустрічі з Генсеком НАТО.

Президент зазначив, що під час зустрічі було продовжено «довірливий обмін думками щодо ситуацій з безпеки в Україні», з огляду на агресію Росії проти незалежної і суверенної України.

Глава Української держави детально поінформував Генерального секретаря НАТО щодо нещодавньої ескалації ситуації на Донбасі. Петро Порошенко також розповів про зустріч у Нормандському форматі, яка відбулась у середу в Берліні. «У нас відбулась досить довга дискусія і більшість питань стосувались ситуації безпеки», - сказав він.

«Україна продовжує бути абсолютно відданою Мінським угодам і готова впроваджувати свою частину зобов'язань, але не за рахунок українських інтересів», - наголосив Президент.

Петро Порошенко підкреслив, що Україна наполягає на негайному впровадженні всього пакету безпеки, включаючи комплексне перемир'я, повний доступ моніторингової місії ОБСЄ до всієї окупованої території, складів з боєприпасами тощо.

«Саме тому Україна запропонувала комплексну «дорожню карту» з двома основними принципами – принцип продовження, незмінності, а також принцип гарантування. Ми задоволені тим, що наші французькі і німецькі колеги нас підтримали. І вони підтвердили, що це абсолютно важливий крок у ситуації безпеки», - зазначив він.

Петро Порошенко зауважив, що впровадження комплексної «дорожньої карти», що є частиною Мінського процесу, - це пов'язані кроки з безпеки і політичні кроки, і це єдиний засіб повністю впровадити Мінські угоди.

Генеральний секретар Північноатлантичного альянсу наголосив, що «українська криза залишається чорною плямою на карті Європи». «Підтримка НАТО залишається непохитною. Ми продовжуємо підтримувати суверенітет та територіальну цілісність України. І ми не підтримуємо і не будемо підтримувати незаконну анексію Криму Росією. І ми дуже занепокоєні триваючою дестабілізацією ситуації на Сході України з боку Росії», - підкреслив Єнс Столтенберг.

Він також додав, що імплементація Мінських домовленостей є необхідністю, бо це єдина життєздатна можливість забезпечити мирне вирішення ситуації на Донбасі.

«Росія несе особливу відповідальність за виконання Мінських угод, бо вона досі підтримує сепаратистів і перешкоджає повному та безпечному доступу ОБСЄ до окупованих територій», - зазначив голова Альянсу.

Інтернет-представництво Президента України

Столтенберг: Росія несе особливу відповідальність за виконання Мінських угод

25.10.2016

Єнс Столтенберг запевнив, що Альянс надалі підтримуватиме Україну, і закликав Росію виконати Мінські домовленості

Генеральний секретар Північноатлантичного союзу Єнс Столтенберг на останній зустрічі в Брюсселі запевнив президента України у «сильній політичній та сильній практичній підтримці України як з боку НАТО, так і з боку окремих країн-союзниць.

Про це керівник Альянсу заявив під час прес-конференції у Брюсселі напередодні дводенної наради міністрів оборони країн-учасниць НАТО.

«Так само, Альянс закликає Росію, яка несе особливу відповідальність, продовжуючи підтримувати сепаратистів на Донбасі, забезпечити повне виконання Мінських угод. Натомість, вона досі там присутня, а отже повністю відповідальна за невиконання цих угод, що передбачають дотримання режиму припинення вогню, виведення озброєнь та забезпечення доступу іноземних спостерігачів на ці території, без жодних погроз», - заявив Столтенберг у Брюсселі.

Крім того, наголосив генсек НАТО, Альянс підтримує Німеччину та Францію, які, працюючи в «нормандському форматі», намагаються створити «дорожню карту» для поетапного виконання «Мінська».

«Хочу вас запевнити, що НАТО буде, як завжди, намагатися відстоювати рішення, основаного на переговорах, та підтримуватиме Україну для виконання Мінських угод», - додав Єнс Столтенберг.

Столтенберг розповів, що зараз НАТО надає Україні практичну допомогу через трастові фонди. Членів Альянсу також заохочують надавати допомогу на двосторонній основі.

Міністри оборони країн НАТО 26-27 жовтня збираються на зустріч в штаб-квартирі Альянсу, де вони вислухають бачення роботи чотирьох батальйонів, які з нового року будуть розміщені в країнах, які перебувають на кордонах із Росією, і якими керуватимуть, відповідно, Канада, Німеччина, Великобританія та США.

Зокрема, голови оборонних відомств проаналізують, як посилити свою присутність у басейні Чорного моря та способи боротьби із кібернетичними загрозами.

Голос Америки

НАТО у фокусі тижня

Міністри оборони просувають вперед співпрацю між НАТО і ЄС

27.10.2016

Міністри оборони країн Альянсу в четвер (27 жовтня 2016 року) обговорили практичні кроки з розвитку співробітництва НАТО з Європейським союзом. До міністрів приєдналися Висока представниця ЄС Федеріка Могеріні та міністри оборони Фінляндії і Швеції.

Виступаючи перед журналістами, Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг наголосив на вигоді більш тісної співпраці між НАТО і ЄС. Він відзначив, що в Егейському морі НАТО допомагає Греції, Туреччині і прикордонному агентству ЄС «Фронтекс» перекривати маршрути торгівлі людьми. «Саме тому минулого вечора ми вирішили продовжити нашу діяльність в Егейському морі», - сказав пан Столтенберг.

Члени Альянсу минулого вечора також домовилися, що нова операція НАТО «Сі Гардіан» надаватиме підтримку операції ЄС «Софія». За два тижні кораблі і літаки НАТО прибудуть до центрального Середземномор'я, допомагаючи краще контролювати обстановку і забезпечуючи логістичну підтримку.

Сьогодні міністри обговорили шляхи поглиблення співпраці між НАТО і ЄС в сфері боротьби проти гібридних загроз, кіберзахисту, координації навчань і підтримки партнерів. Міністри також обговорили нещодавні ініціативи з посилення європейської оборони. Генеральний

секретар підкреслив, що сильна Європа зробить НАТО ще сильнішою, особливо якщо вона забезпечить більше сил і засобів і більше видатків на оборону з боку європейських членів Альянсу.

Інтернет-сторінка НАТО

Зовнішня політика

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Дорожня карта Мінська: є чи немає?

19 жовтня відбулась довгоочікувана зустріч «нормандської четвірки» в Берліні за результатами, якої сторони погодили необхідність створення «дорожньої карти» реалізації Мінських домовленостей. Можливість виникнення нових зобов'язань в рамках конфлікту з Росією на Донбасі викликало жваве обговорення в українському суспільстві. Але чи існує так звана «дорожня карта» взагалі?

Якщо порівняти заяви президентів України та Росії, які вони зробили після зустрічі в Берліні, складається враження, що сторони говорять про різні речі. На думку Олексія Мельника, співдиректора програм з питань зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова, ніякої «дорожньої карти» не погоджено та не підписано. Сторони висловлюють досить різні інтерпретації, які намагатимуться погодити на технічному рівні в рамках подальших переговорів¹⁴.

Чому виникла концепція «дорожньої карти»? Підписання домовленостей «Мінськ-2» відбувалось під час катастрофічної ситуації для України на фронті: в лютому 2015 року російські війська та групи сепаратистів тримали в українській війська в облозі навколо Дебальцеве, яке в результаті опинилось під їхнім контролем. Ці домовленості передбачали низку непопулярних кроків з боку української влади (такі як внесення поправок до Конституції та проведення виборів на окупованих територіях). Тим не менш, текст домовленостей позбавлений будь-яких точних формулювань, які б вказували сторонам, що і в який термін ті повинні виконати. За логікою процесу врегулювання конфлікту виконання безпекової частини Мінська має здійснюватись першу чергу, чого власне і вимагає Україна. Позиція Росії – протилежна: Кремль вимагає чітких політичних кроків.

Яка вірогідність того, що «дорожня карта» буде підписана? 26 жовтня відбулось чергове засідання Тристоронньої контактної групи, на якому представники сторін мали конкретизувати та імплементувати те, про що домовились лідери «нормандської четвірки». Підсумки зустрічі вказують на те, що низка протиріч між переговорними позиціями сторін продовжує існувати. Найголовнішою розбіжністю є **озброєна місія ОБСЄ. Позиція Петра**

¹⁴ <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/dorozhnya-karta-nevyznachenosti>

Порошенка полягає в тому, що озброєна місія ОБСЄ повинна взяти під контроль українсько-російський кордон у період підготовки до виборів, щоб припинити рух російських військових та постачання російської зброї¹⁵. Що стосується **позиції РФ**, то спочатку було поширено інформацію, що питання розміщення озброєної місії на ділянці кордону в Берліні не обговорювалось, а Володимир Путін дав лише «потенційну згоду».

Згодом з'явилась інформація, що Володимир Путін був єдиним, хто підтримував Петра Порошенка в питанні поліцейської місії. Правда, російський президент називає її по-іншому – ті, що будуть забезпечувати вибори зі зброєю¹⁶. Також, дане питання не обговорювалось в рамках Тристоронньої контактної групи. Очевидно, ідея введення поліцейської місії ОБСЄ не до вподоби російській стороні, тому вона вирішила маніпулювати поняттями, щоб або зірвати процес, або звести нанівець потенціал місії надавши їй лише зброю, але не відповідний мандат.

В дійсності, ОБСЄ не має іншого мандату окрім проведення спостережних місій. ОБСЄ має мандат від ООН тільки на спостережну місію. Відповідно, більше 20 років воно виконує цю місію: в Косово, на Балканах, на Кавказі. Зараз цю місію ОБСЄ виконує на Донбасі. Спостережні місії вводяться на етапі упередження конфлікту чи на етапі збереження миру в зоні безпеки де вони здійснюють моніторинг ситуації з припиненням вогню та роззброєнням. Більше ніякого мандату та й ресурсів місія не має. Тим більше, така місія не може бути озброєною. Згідно Хельсінського Заключного акту, ОБСЄ має діяти тільки засобами превентивної дипломатії. Саме тому для введення місії має бути гарантована абсолютна безпека в регіоні – це перша умова. На Донбасі спостерігачі перебувають у постійній небезпеці, тоді як спостережним мандатом це взагалі заборонено.

В даному випадку, Путін виступає за введення місії, але лише в три пілотні зони, Президент України пропонує розгорнути її на всій окупованій території. В обох випадках — це малоймовірно. ОБСЄ не може проводити такі операції. По-перше, воно не має такого мандату. По-друге, замість поліцейських, можуть бути задіяні воєнні поліцейські, яких у ОБСЄ немає. Але навіть якщо ООН візьме на себе всі ці функції, то поліцейські місії запроваджуються на останньому етапі, а не на початковому етапі врегулювання конфлікту.

Функції поліцейської місії — суто адміністративні. Там, де була війна, там немає влади. Тому поліцейська місія бере на себе правоохоронні функції до того коли буде сформована цивільна влада через вибори. Але до того, поки не відбудуться вибори, поліцейська місія має налагодити цивільне життя. Тому поліцейська місія вводиться лише після війни, а не під час війни. Тож ООН ніколи не дасть дозволу на те, щоб під час війни послати поліцейську місію, що тим самим наразити її на небезпеку.

Іншим протиріччям залишається процес відведення. Наразі сторони погодили три пробних ділянки розведення. На двох з них сторони провели розведення і розмінування, в той час як у Станиці-Луганській – ні. В контексті розведення, українська сторона апелює до домовленостей Мінськ-1 та наполягає на тому, що Дебальцеве та інші території, захоплені після вересня 2014 року, повинні повернутись під український контроль¹⁷. Ця заява вперше лунає так

¹⁵ <http://www.radiosvoboda.org/a/news/28070588.html>

¹⁶ <http://www.unian.ua/politics/1594516-ediniy-hto-pidtrimav-putin-perekresliv-zayavi-kremlya-schodo-ozbroenosti-misiji-obse.html>

¹⁷ <http://www.radiosvoboda.org/a/28076932.html>

рішуче, що може свідчити про впевненість української сторони в переговорних позиціях. Проте, при стратегічній перевазі російських військ на лінії розмежування такі наполягання української сторони видаються примарними.

Окремим пунктом «Мінську-2» є звільнення та обмін всіх заручників та незаконно затриманих осіб за принципом всіх на всіх. Тим не менш, російською стороною це питання прив'язується до питання амністії учасників бойових дій. Нагадаємо, що в нещодавно прийнятих резолюціях ПАРЄ вказувалось, що режим амністії не може бути причиною для уникнення відповідальності осіб, які вчинили серйозні злочини і порушення прав людини (п.13)¹⁸.

В підсумку, можна стверджувати, що сторони не зрушили з місця у процесі переговорів. *Згода сторін на «дорожню карту», за якою поки нічого не стоїть вказує на те, що сторони мають бажання залишатись в рамках переговорів та визнають, що існуючі домовленості не мають ефективного впливу на процесу. З іншого боку, така поведінка сторін вказує на вибір тактики затягування: невдовзі відбудуться вибори в США, а влітку 2017 року – в Німеччині. Сторони розуміють причини неефективності Мінська, але не мають бажання йти на поступки в даний момент. Міністр закордонних справ Клімкін заявляє, що виконання умов для виборів на Донбасі може зайняти місяці або навіть роки¹⁹.*

Двосторонні відносини

Угорщина

Президент провів зустріч з Прем'єр-міністром Угорщини 20.10.2016

У рамках робочого візиту до Маастрихту Президент України провів зустріч з Прем'єр-міністром Угорської Республіки Віктором Орбаном.

Сторони обмінялися думками з широкого спектру питань двосторонніх взаємин. Було домовлено активізувати двосторонній політичний діалог на всіх рівнях. Глава держави висловив вдячність Уряду Угорщини за надання гуманітарної допомоги Україні у розмірі 3,6 млн доларів США та лікування українських військових, поранених у зоні АТО.

Президент Петро Порошенко високо оцінив підтримку Угорщини в питанні запровадження безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом, а також якнайшвидшої ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

В контексті врегулювання конфлікту на Донбасі сторони обговорили перспективи продовження економічних санкцій проти Російської Федерації як ефективного інструменту забезпечення повної імплементації Мінських домовленостей та відновлення територіальної цілісності та суверенітету України над окупованими територіями.

Окрему увагу було приділено посиленню регіональної співпраці у форматі «Вишеградська четвірка + 1».

Інтернет-представництво Президента України

Хорватія

Глава держави зустрівся з новопризначеним Прем'єр-міністром Хорватії 20.10.2016

«На полях» саміту Європейської народної партії в Маастрихті Президент України провів двосторонню зустріч з новим главою хорватського уряду, колишнім Головою Делегації Європарламенту в Україні Андреем Пленковичем.

Петро Порошенко привітав Андрея Пленковича з обранням на посаду Прем'єр-міністра Республіки Хорватія та подякував за ті зусилля, яких хорватський дипломат докладав на попередній посаді в Європейському Парламенті.

¹⁸ <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=23167&lang=en>

¹⁹ <http://www.radiosvoboda.org/a/news/28079903.html>

Президент України висловив сподівання, що Андрей Пленкович залишиться справжнім другом нашої держави та продовжить надавати Україні дипломатичну підтримку вже в новій якості.

Було обговорено окремі питання двосторонньої співпраці в економічній, енергетичній та гуманітарних сферах. Петро Порошенко підкреслив, що Україна зберігає інтерес до приєднання до Адріатично-Балтійсько-Чорноморської ініціативи, яку активно просуває Хорватія.

Домовлено про візит Прем'єр-міністра Хорватії до України найближчим часом.

Інтернет-представництво Президента України